Buitensluiten? Uitgesloten!

Werken aan de kracht van een veilige school

Met gratis kwartetspel

Dit materiaal is ontwikkeld door de makers van Kwink voor sociaal-emotioneel leren (Kwintessens, Amersfoort) in het kader van de Week Tegen Pesten 2021 van Stichting School & Veiligheid www.weektegenpesten.com.

KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN

Colofon

Tekst en ideeen: Gerard van Midden en Wouter Siebers

Een aantal keer per jaar verschijnt *Kwink &*. Deze uitgaves worden samengesteld door de makers van Kwink, vooral aansluitend bij bekende themaweken in het basisonderwijs, zoals de Week Tegen Pesten (september), de Week van de Mediawijsheid (november) en de Week van de Lentekriebels (maart). Dan wordt de algemene doelstelling van de themaweek verbonden met specifieke SEL-doelstellingen. Altijd inhoudelijk onderbouwd en met concrete lessuggesties voor de leerkracht.

Inleiding

Buitensluiten? Uitgesloten! Dat is dit jaar het centrale thema van de Week Tegen Pesten. Dit katern *Kwink & de Week Tegen Pesten* bevat belangrijke aanbevelingen en een speciaal voor deze week ontwikkeld kwartetspel. Door dit kwartet te spelen, leren de kinderen elkaar beter kennen en maak je een krachtige start met het vormen van een veilige groep.

De initiatiefnemers van de Week Tegen Pesten - de Stichting School & Veiligheid - verantwoorden het thema als volgt:

Buitensluiten is een ernstige vorm van pestgedrag. Bij een groep willen horen is één van de basisbehoeften van de mens. Als je de toegang tot zo'n groep wordt ontzegd kan dit grote gevolgen hebben voor je zelfbeeld. Hoe jong of oud je ook bent. Het niet bij een groep horen is een belangrijke stressfactor die op termijn kan zorgen voor achterstand op gebied van sociale en empathische ontwikkeling. Toch is het niet vanzelfsprekend dat iedereen erbij hoort. Leerlingen worden bijvoorbeeld uitgesloten vanwege leeftijd, gender, seksuele oriëntatie, beperking, etniciteit, levensbeschouwing, opvattingen enz. Tegelijkertijd kunnen al dit soort 'redenen' ook een manier zijn van de groep om het buitensluiten te rechtvaardigen. Het suggereert dat als je wel voldoet aan de norm, je er weer bij hoort. Maar zo simpel is het vaak niet. Stel… je wordt gepest met je haarkleur of kledingkeuze en je verandert dit, dan wordt er weer iets nieuws verzonnen. Er ligt dus iets anders aan ten grondslag, in de meeste gevallen een onveilige groepssfeer.

Wat vraagt dat van de leraar?
Het bereiken van een positief groepsklimaat waarin iedereen er als vanzelfsprekend bij hoort vraagt leiderschap van jou als leraar. Dat betekent duidelijkheid over welk gedrag wel en niet acceptabel is. Het vraagt continue aandacht om je leerlingen te begeleiden in een respectvolle omgang met elkaar. Aandacht voor duidelijke afspraken, verbinding, omgaan met verschillen en nieuwsgierig zijn naar elkaar. En het vraagt bewustwording van je eigen normen, waarden en vooroordelen. Onbewust sturen deze namelijk ons eigen handelen.

Normingfase is belangrijk

In het groepsvormingsproces is de fase van norming van cruciaal belang om de toon te zetten, het groepsvormingsproces te structureren en de groep te organiseren in normen en rollen. Welke normen worden binnen de groep afgesproken en hoe en waarom pak je dit aan? Het samen vaststellen van de normen is een fundamenteel onderdeel om je groep structuur te geven. Normen zorgen voor een stroomlijning van interacties die de groep stabiliteit en emotionele rust geven.

De focus ligt op de leraar, die in eerste instantie hier zijn of haar rol neemt. De leraar moet zich bewust zijn van deze rol van het sturen van het proces, en van de normen die je met elkaar gaat afspreken. Door dit bewust en met aandacht te doen, is het verloop van de volgende fase, de stormingfase, milder en heeft dit een positiever langetermijneffect, namelijk minder probleemgedrag in de klas.

Buitensluiten zal minder snel voorkomen als er samen met de klas, het team en de hele school duidelijke afspraken zijn gemaakt over de normen. De klus wordt samen geklaard, met als doel dat iedereen zich prettig en veilig voelt in de groep. En dat is ook precies de doelstelling van *Kwink*!

De Week Tegen Pesten (**www.weektegenpesten.com**) is een initiatief van Stichting School & Veiligheid. Stichting School & Veiligheid ondersteunt scholen bij het bevorderen van een sociaal veilig klimaat: **www.schoolenveiligheid.nl**.

Kwink-kwartet

Het *Kwink-kwartet*, dat speciaal is ontwikkeld voor de Week Tegen Pesten, kent drie edities. Eén editie is voor de onderbouw, en kan onder begeleiding van een leraar gespeeld worden. Er is ook een aparte editie voor de midden- en bovenbouw, die door de leerlingen zelfstandig gespeeld kunnen worden.
Tijdens het spel leren leerlingen elkaar beter kennen en bouwen ze aan een veilige groep.

Theoretische achtergrond over pesten

Kwink gelooft in de kracht van preventie. Daarom besteden we ook in de Week Tegen Pesten meer aandacht aan de kracht van de groep in plaats van het veel over pesten te hebben. In dit hoofdstuk een korte theoretische achtergrond.

Dit is pesten:
- het gebeurt voortdurend: bewust en herhaaldelijk;
- er is sprake van ongelijkheid: in macht, kracht of status;
- het slachtoffer kan zich meestal niet verdedigen.

Pesten is een probleem van de groep, iets waar iedereen verantwoordelijk voor is. De groep moet verantwoordelijkheid nemen voor een prettige sfeer in de klas en niet meegaan met een pester. Kinderen die niet meedoen met pesten maar óók niet ingrijpen, spelen vaak de belangrijkste rol. Zonder hen heeft de pester geen publiek, en niet ingrijpen maakt dat de gepeste zich nog eenzamer voelt.

Deze tekst is in de bovenbouw ook op het digibord te gebruiken.

Laat het slachtoffer een dagboek bijhouden en bespreek dat. Zo krijg je inzicht in de belevingswereld van de leerling.

Fysiek, verbaal en sociaal pesten worden anders beoordeeld door leraren (Bauman & Del Rio, 2006). Wees bewust dat het een natuurlijke impuls is om sociaal pesten minder streng te veroordelen. De gevolgen hiervan worden vaak onderschat.

Help het slachtoffer sociaal weerbaarder te worden.

Help de dader om sociaal vaardiger te worden.

Zorg voor zicht op de hele situatie. Welke leerlingen hebben invloed op het pesten?

Welke rol heb jij? Heb jij zicht op de situatie?

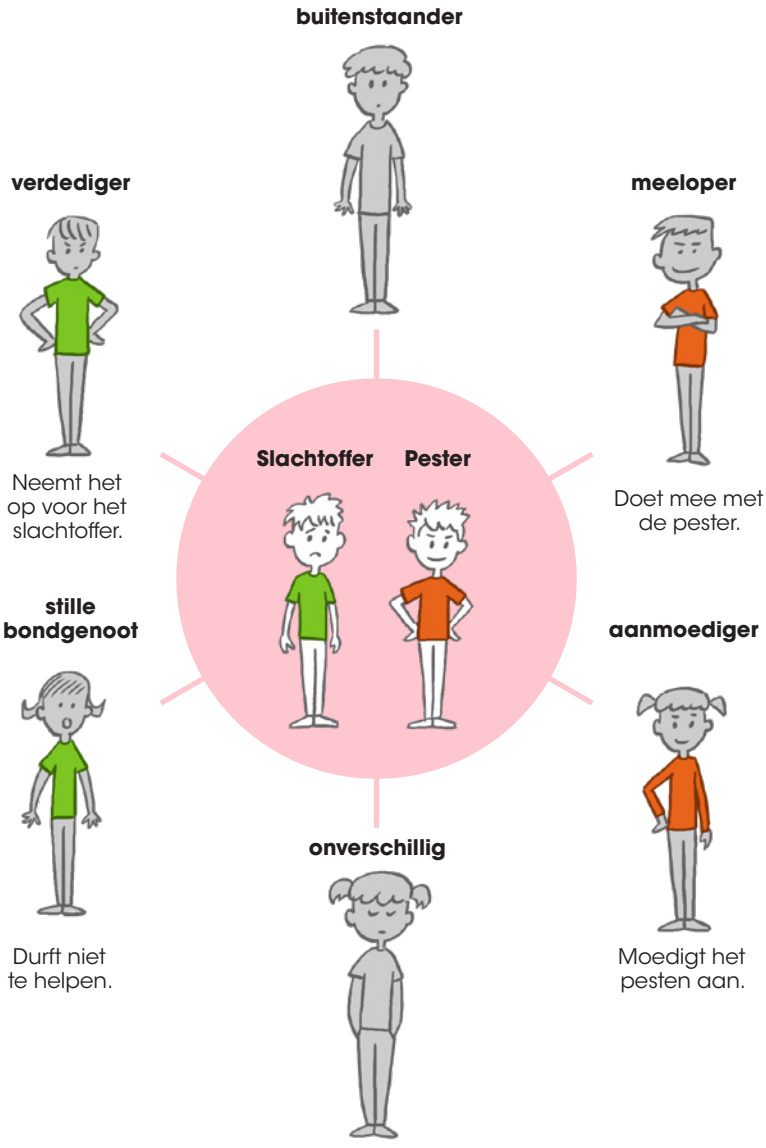

Meer weten over de Week Tegen Pesten? Ga naar **www.weektegenpesten.com**.
De Stichting School & Veiligheid heeft *Kwink* ook vermeld op haar website.
Meer weten over *Kwink*? Ga naar **www.kwinkopschool.nl** of benader een onderwijsadviesdienst bij jou in de regio. Op de website van Kwink zie je met welke onderwijsadviesdiensten *Kwink* samenwerkt.

Kwink &... Bijlagen

Drie Kwink-kwartetten

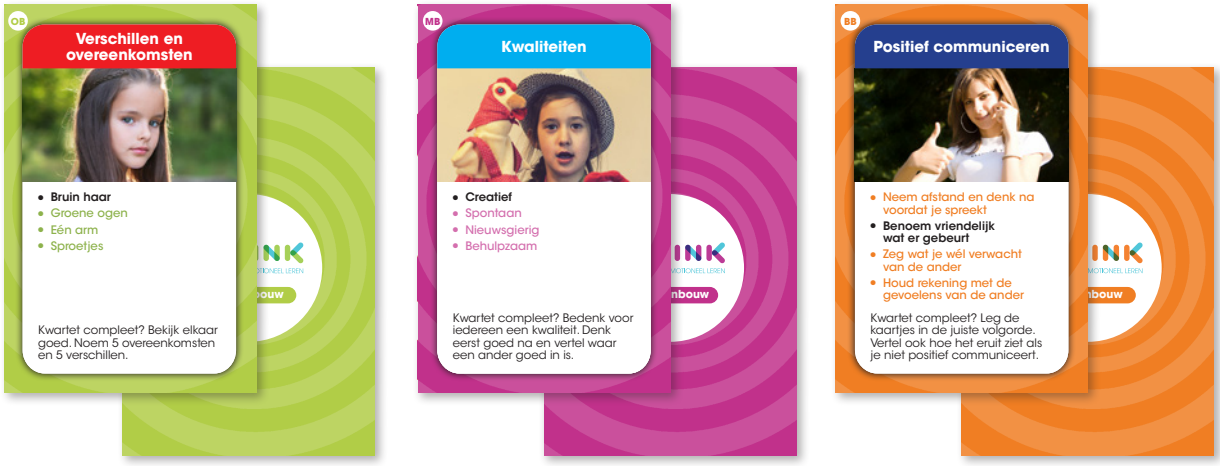

Pesten voorkomen? Werk dan aan een veilige groep. Natuurlijk is dit niet de toverformule, maar een sterke, sociale groep is wel een cruciale voorwaarde. In zo'n groep kennen kinderen elkaar goed. Ze kennen elkaars sterke en minder sterke kanten.
Om die kennis over elkaar te bevorderen ontwikkelden de makers van Kwink drie Kwink-kwartetten. Voor onder, midden- en bovenbouw.
Elk kwartet bestaat uit acht categorieën. Die zijn:

- Verschillen en overeenkomsten
- Hobby's
- Dit kan ik goed (ob) / Kwaliteiten (mb/bb)
- Vrienden maken
- Positief communiceren
- Opkomen voor een ander
- Lievelingsdieren
- Emoties

Hebben de kinderen een kwartet compleet? Dan bespreken ze met het groepje de vragen die onderaan op elke kwartetkaart staan. Voor de onderbouw kan dit onder leiding van de leerkracht gebeuren.

Download en kopieer de kwartetten op stevig papier. Er is ook per bouw een ontwerp voor de achterkant van de kaarten. Die maken het kwartet aantrekkelijker qua vormgeving, maar die achterkanten zijn niet noodzakelijk. Wil je de kwartetten vaker gebruiken? Plastificeer ze dan.

Veel plezier met de Kwink-kwartetten!

OB

Verschillen en overeenkomsten

- **Bruin haar**
- Groene ogen
- Eén arm
- Sproetjes

Kwartet compleet? Bekijk elkaar goed. Noem 5 overeenkomsten en 5 verschillen.

OB

Verschillen en overeenkomsten

- Bruin haar
- **Groene ogen**
- Eén arm
- Sproetjes

Kwartet compleet? Bekijk elkaar goed. Noem 5 overeenkomsten en 5 verschillen.

OB

Verschillen en overeenkomsten

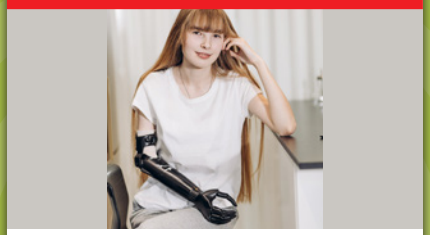

- Bruin haar
- Groene ogen
- **Eén arm**
- Sproetjes

Kwartet compleet? Bekijk elkaar goed. Noem 5 overeenkomsten en 5 verschillen.

OB

Verschillen en overeenkomsten

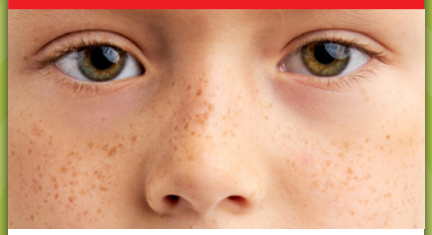

- Bruin haar
- Groene ogen
- Eén arm
- **Sproetjes**

Kwartet compleet? Bekijk elkaar goed. Noem 5 overeenkomsten en 5 verschillen.

OB

Hobby's

- **Lego**
- Knutselen
- Tekenen
- Bouwen

Kwartet compleet? Vraag wat je klasgenoten graag doen in hun vrije tijd. Welke hobby's hebben ze?

OB

Hobby's

- Lego
- **Knutselen**
- Tekenen
- Bouwen

Kwartet compleet? Vraag wat je klasgenoten graag doen in hun vrije tijd. Welke hobby's hebben ze?

OB

Hobby's

- Lego
- Knutselen
- **Tekenen**
- Bouwen

Kwartet compleet? Vraag wat je klasgenoten graag doen in hun vrije tijd. Welke hobby's hebben ze?

OB

Hobby's

- Lego
- Knutselen
- Tekenen
- **Bouwen**

Kwartet compleet? Vraag wat je klasgenoten graag doen in hun vrije tijd. Welke hobby's hebben ze?

OB

Dit kan ik goed

- **Dingen uitvinden**
- Enthousiast reageren
- Leuke vragen stellen aan een ander
- Helpen

Kwartet compleet? Bedenk voor iedereen wat hij of zij goed kan. Denk eerst goed na en vertel waar een ander goed in is.

OB

Dit kan ik goed

- Dingen uitvinden
- **Enthousiast reageren**
- Leuke vragen stellen aan een ander
- Helpen

Kwartet compleet? Bedenk voor iedereen wat hij of zij goed kan. Denk eerst goed na en vertel waar een ander goed in is.

OB

Dit kan ik goed

- Dingen uitvinden
- Enthousiast reageren
- **Leuke vragen stellen aan een ander**
- Helpen

Kwartet compleet? Bedenk voor iedereen wat hij of zij goed kan. Denk eerst goed na en vertel waar een ander goed in is.

OB

Dit kan ik goed

- Dingen uitvinden
- Enthousiast reageren
- Leuke vragen stellen aan een ander
- **Helpen**

Kwartet compleet? Bedenk voor iedereen wat hij of zij goed kan. Denk eerst goed na en vertel waar een ander goed in is.

OB

Vrienden maken

- **Doen wat je beloofd hebt**
- Aardig zijn voor elkaar
- Geheimpjes kunnen bewaren
- Gezellig samen spelen

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar waarom jij jouw vriend zo leuk vindt.

OB

Vrienden maken

- Doen wat je beloofd hebt
- **Aardig zijn voor elkaar**
- Geheimpjes kunnen bewaren
- Gezellig samen spelen

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar waarom jij jouw vriend zo leuk vindt.

OB

Vrienden maken

- Doen wat je beloofd hebt
- Aardig zijn voor elkaar
- **Geheimpjes kunnen bewaren**
- Gezellig samen spelen

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar waarom jij jouw vriend zo leuk vindt.

OB

Vrienden maken

- Doen wat je beloofd hebt
- Aardig zijn voor elkaar
- Geheimpjes kunnen bewaren
- **Gezellig samen spelen**

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar waarom jij jouw vriend zo leuk vindt.

OB

Positief communiceren

- **Denk na voordat je iets zegt**
- Zeg wat je ziet
- Blijf vriendelijk
- Houd rekening met het gevoel van de ander

Kwartet compleet? Leg de kaartjes in de juiste volgorde. Vertel ook hoe het eruit ziet als je juist niet positief communiceert.

OB

Positief communiceren

- Denk na voordat je iets zegt
- **Zeg wat je ziet**
- Blijf vriendelijk
- Houd rekening met het gevoel van de ander

Kwartet compleet? Leg de kaartjes in de juiste volgorde. Vertel ook hoe het eruit ziet als je juist niet positief communiceert.

OB

Positief communiceren

- Denk na voordat je iets zegt
- Zeg wat je ziet
- **Blijf vriendelijk**
- Houd rekening met het gevoel van de ander

Kwartet compleet? Leg de kaartjes in de juiste volgorde. Vertel ook hoe het eruit ziet als je juist niet positief communiceert.

OB

Positief communiceren

- Denk na voordat je iets zegt
- Zeg wat je ziet
- Blijf vriendelijk
- **Houd rekening met het gevoel van de ander**

Kwartet compleet? Leg de kaartjes in de juiste volgorde. Vertel ook hoe het eruit ziet als je juist niet positief communiceert.

OB

Opkomen voor een ander

- **Goed luisteren**
- Goed kijken welke hulp iemand nodig heeft
- Nadenken of je iets moet doen
- Hulp vragen

Kwartet compleet? Vertel hoe jij weleens voor een ander bent opgekomen.

OB

Opkomen voor een ander

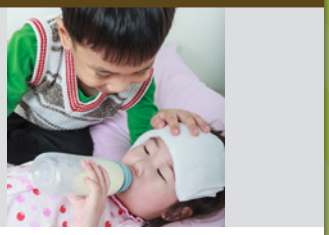

- Goed luisteren
- **Goed kijken welke hulp iemand nodig heeft**
- Nadenken of je iets moet doen
- Hulp vragen

Kwartet compleet? Vertel hoe jij weleens voor een ander bent opgekomen.

OB

Opkomen voor een ander

- Goed luisteren
- Goed kijken welke hulp iemand nodig heeft
- **Nadenken of je iets moet doen**
- Hulp vragen

Kwartet compleet? Vertel hoe jij weleens voor een ander bent opgekomen.

OB

Opkomen voor een ander

- Goed luisteren
- Goed kijken welke hulp iemand nodig heeft
- Nadenken of je iets moet doen
- **Hulp vragen**

Kwartet compleet? Vertel hoe jij weleens voor een ander bent opgekomen.

OB

Lievelingsdieren

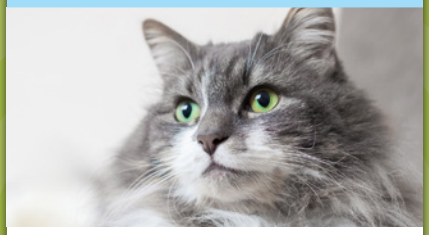

- **Kat**
- Hond
- Cavia
- Papegaai

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt iets leuks over zijn of haar lievelingsdier zeggen.

OB

Lievelingsdieren

- Kat
- **Hond**
- Cavia
- Papegaai

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt iets leuks over zijn of haar lievelingsdier zeggen.

OB

Lievelingsdieren

- Kat
- Hond
- **Cavia**
- Papegaai

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt iets leuks over zijn of haar lievelingsdier zeggen.

OB

Lievelingsdieren

- Kat
- Hond
- Cavia
- **Papegaai**

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt iets leuks over zijn of haar lievelingsdier zeggen.

OB

Emoties

- **Boos**
- Blij
- Verdrietig
- Bang

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt laten zien hoe hij of zij doet als hij of zij boos, blij, verdrietig of bang is. Vertel ook welke andere emoties je nog kent.

OB

Emoties

- Boos
- **Blij**
- Verdrietig
- Bang

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt laten zien hoe hij of zij doet als hij of zij boos, blij, verdrietig of bang is. Vertel ook welke andere emoties je nog kent.

OB

Emoties

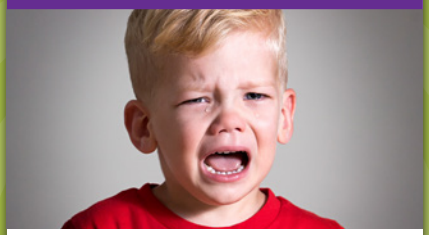

- Boos
- Blij
- **Verdrietig**
- Bang

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt laten zien hoe hij of zij doet als hij of zij boos, blij, verdrietig of bang is. Vertel ook welke andere emoties je nog kent.

OB

Emoties

- Boos
- Blij
- Verdrietig
- **Bang**

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt laten zien hoe hij of zij doet als hij of zij boos, blij, verdrietig of bang is. Vertel ook welke andere emoties je nog kent.

KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN
Onderbouw
KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN
Onderbouw
KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN
Onderbouw
KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN
Onderbouw

MB

Verschillen en overeenkomsten

- **Bruin haar**
- Groene ogen
- Eén arm
- Sproeten

Kwartet compleet? Bekijk elkaar goed. Noem 5 overeenkomsten en 5 verschillen.

MB

Verschillen en overeenkomsten

- Bruin haar
- **Groene ogen**
- Eén arm
- Sproeten

Kwartet compleet? Bekijk elkaar goed. Noem 5 overeenkomsten en 5 verschillen.

MB

Verschillen en overeenkomsten

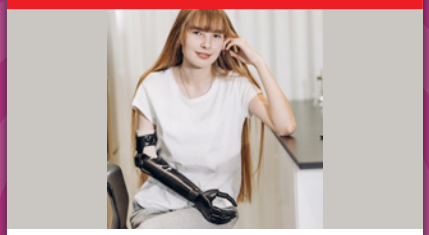

- Bruin haar
- Groene ogen
- **Eén arm**
- Sproeten

Kwartet compleet? Bekijk elkaar goed. Noem 5 overeenkomsten en 5 verschillen.

MB

Verschillen en overeenkomsten

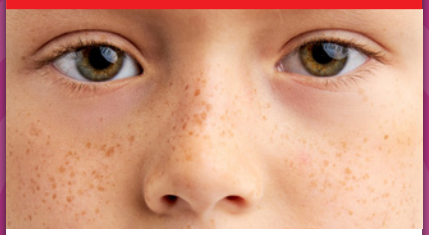

- Bruin haar
- Groene ogen
- Eén arm
- **Sproeten**

Kwartet compleet? Bekijk elkaar goed. Noem 5 overeenkomsten en 5 verschillen.

MB

Hobby's

- **Lego**
- Knutselen
- Tekenen
- Sporten

Kwartet compleet? Vraag wat je klasgenoten graag doen in hun vrije tijd. Welke hobby's hebben ze?

MB

Hobby's

- Lego
- **Knutselen**
- Tekenen
- Sporten

Kwartet compleet? Vraag wat je klasgenoten graag doen in hun vrije tijd. Welke hobby's hebben ze?

MB

Hobby's

- Lego
- Knutselen
- **Tekenen**
- Sporten

Kwartet compleet? Vraag wat je klasgenoten graag doen in hun vrije tijd. Welke hobby's hebben ze?

MB

Hobby's

- Lego
- Knutselen
- Tekenen
- **Sporten**

Kwartet compleet? Vraag wat je klasgenoten graag doen in hun vrije tijd. Welke hobby's hebben ze?

MB

Kwaliteiten

- **Creatief**
- Spontaan
- Nieuwsgierig
- Behulpzaam

Kwartet compleet? Bedenk voor iedereen een kwaliteit. Denk eerst goed na en vertel waar een ander goed in is.

MB

Kwaliteiten

- Creatief
- **Spontaan**
- Nieuwsgierig
- Behulpzaam

Kwartet compleet? Bedenk voor iedereen een kwaliteit. Denk eerst goed na en vertel waar een ander goed in is.

MB

Kwaliteiten

- Creatief
- Spontaan
- **Nieuwsgierig**
- Behulpzaam

Kwartet compleet? Bedenk voor iedereen een kwaliteit. Denk eerst goed na en vertel waar een ander goed in is.

MB

Kwaliteiten

- Creatief
- Spontaan
- Nieuwsgierig
- **Behulpzaam**

Kwartet compleet? Bedenk voor iedereen een kwaliteit. Denk eerst goed na en vertel waar een ander goed in is.

MB

Vrienden maken

- **Afspraken nakomen**
- Aardig zijn voor elkaar
- Geheimen van elkaar kunnen bewaren
- Uitgaan van vertrouwen

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar wat jij van een goede vriend verwacht.

MB

Vrienden maken

- Afspraken nakomen
- **Aardig zijn voor elkaar**
- Geheimen van elkaar kunnen bewaren
- Uitgaan van vertrouwen

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar wat jij van een goede vriend verwacht.

MB

Vrienden maken

- Afspraken nakomen
- Aardig zijn voor elkaar
- **Geheimen van elkaar kunnen bewaren**
- Uitgaan van vertrouwen

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar wat jij van een goede vriend verwacht.

MB

Vrienden maken

- Afspraken nakomen
- Aardig zijn voor elkaar
- Geheimen van elkaar kunnen bewaren
- **Uitgaan van vertrouwen**

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar wat jij van een goede vriend verwacht.

MB

Positief communiceren

- **Denk na voordat je iets zegt**
- Zeg wat je ziet
- Blijf vriendelijk
- Houd rekening met het gevoel van de ander

Kwartet compleet? Leg de kaartjes in de juiste volgorde. Beschrijf ook hoe het eruit ziet als je juist niet positief communiceert.

MB

Positief communiceren

- Denk na voordat je iets zegt
- **Zeg wat je ziet**
- Blijf vriendelijk
- Houd rekening met het gevoel van de ander

Kwartet compleet? Leg de kaartjes in de juiste volgorde. Beschrijf ook hoe het eruit ziet als je juist niet positief communiceert.

MB

Positief communiceren

- Denk na voordat je iets zegt
- Zeg wat je ziet
- **Blijf vriendelijk**
- Houd rekening met het gevoel van de ander

Kwartet compleet? Leg de kaartjes in de juiste volgorde. Beschrijf ook hoe het eruit ziet als je juist niet positief communiceert.

MB

Positief communiceren

- Denk na voordat je iets zegt
- Zeg wat je ziet
- Blijf vriendelijk
- **Houd rekening met het gevoel van de ander**

Kwartet compleet? Leg de kaartjes in de juiste volgorde. Beschrijf ook hoe het eruit ziet als je juist niet positief communiceert.

MB

Opkomen voor een ander

- **Goed luisteren**
- Goed kijken welke hulp iemand nodig heeft
- Nadenken of je iets moet doen
- Hulp vragen

Kwartet compleet? Vertel hoe jij weleens voor een ander bent opgekomen.

MB

Opkomen voor een ander

- Goed luisteren
- **Goed kijken welke hulp iemand nodig heeft**
- Nadenken of je iets moet doen
- Hulp vragen

Kwartet compleet? Vertel hoe jij weleens voor een ander bent opgekomen.

MB

Opkomen voor een ander

- Goed luisteren
- Goed kijken welke hulp iemand nodig heeft
- **Nadenken of je iets moet doen**
- Hulp vragen

Kwartet compleet? Vertel hoe jij weleens voor een ander bent opgekomen.

MB

Opkomen voor een ander

- Goed luisteren
- Goed kijken welke hulp iemand nodig heeft
- Nadenken of je iets moet doen
- **Hulp vragen**

Kwartet compleet? Vertel hoe jij weleens voor een ander bent opgekomen.

MB

Lievelingsdieren

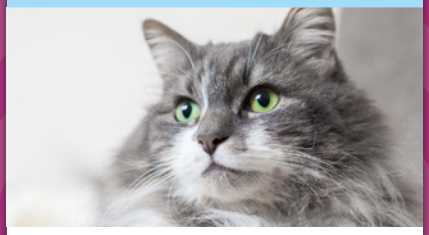

- **Kat**
- Hond
- Haai
- Schildpad

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt iets leuks over zijn of haar lievelingsdier zeggen.

MB

Lievelingsdieren

- Kat
- **Hond**
- Haai
- Schildpad

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt iets leuks over zijn of haar lievelingsdier zeggen.

MB

Lievelingsdieren

- Kat
- Hond
- **Haai**
- Schildpad

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt iets leuks over zijn of haar lievelingsdier zeggen.

MB

Lievelingsdieren

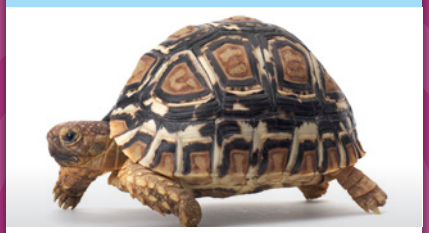

- Kat
- Hond
- Haai
- **Schildpad**

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt iets leuks over zijn of haar lievelingsdier zeggen.

MB

Emoties

- **Beledigd**
- Enthousiast
- Bescheiden
- Optimistisch

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar in welke situatie je deze emoties weleens hebt ervaren. Vertel ook welke emotie het meest bij jou hoort.

MB

Emoties

- Beledigd
- **Enthousiast**
- Bescheiden
- Optimistisch

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar in welke situatie je deze emoties weleens hebt ervaren. Vertel ook welke emotie het meest bij jou hoort.

MB

Emoties

- Beledigd
- Enthousiast
- **Bescheiden**
- Optimistisch

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar in welke situatie je deze emoties weleens hebt ervaren. Vertel ook welke emotie het meest bij jou hoort.

MB

Emoties

- Beledigd
- Enthousiast
- Bescheiden
- **Optimistisch**

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar in welke situatie je deze emoties weleens hebt ervaren. Vertel ook welke emotie het meest bij jou hoort.

KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN
Middenbouw
KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN
Middenbouw
KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN
Middenbouw
KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN
Middenbouw

BB

Verschillen en overeenkomsten

- **Bruin haar**
- Groene ogen
- Eén arm
- Kuiltje in kin

Kwartet compleet? Bekijk elkaar goed. Noem 5 overeenkomsten en 5 verschillen.

BB

Verschillen en overeenkomsten

- Bruin haar
- **Groene ogen**
- Eén arm
- Kuiltje in kin

Kwartet compleet? Bekijk elkaar goed. Noem 5 overeenkomsten en 5 verschillen.

BB

Verschillen en overeenkomsten

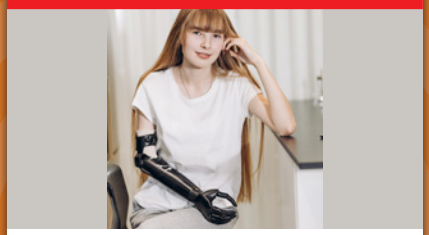

- Bruin haar
- Groene ogen
- **Eén arm**
- Kuiltje in kin

Kwartet compleet? Bekijk elkaar goed. Noem 5 overeenkomsten en 5 verschillen.

BB

Verschillen en overeenkomsten

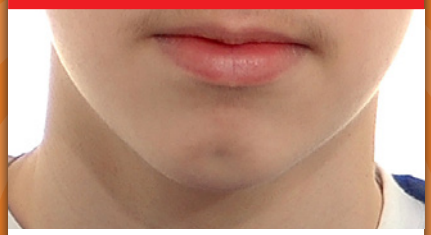

- Bruin haar
- Groene ogen
- Eén arm
- **Kuiltje in kin**

Kwartet compleet? Bekijk elkaar goed. Noem 5 overeenkomsten en 5 verschillen.

BB

Hobby's

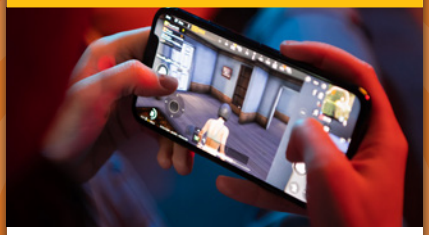

- **Gamen**
- Muziek luisteren
- Dansen
- Sporten

Kwartet compleet? Vraag wat je klasgenoten graag doen in hun vrije tijd. Welke hobby's hebben ze?

BB

Hobby's

- Gamen
- **Muziek luisteren**
- Dansen
- Sporten

Kwartet compleet? Vraag wat je klasgenoten graag doen in hun vrije tijd. Welke hobby's hebben ze?

BB

Hobby's

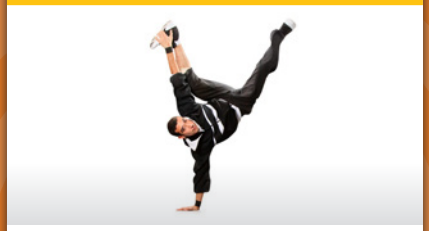

- Gamen
- Muziek luisteren
- **Dansen**
- Sporten

Kwartet compleet? Vraag wat je klasgenoten graag doen in hun vrije tijd. Welke hobby's hebben ze?

BB

Hobby's

- Gamen
- Muziek luisteren
- Dansen
- **Sporten**

Kwartet compleet? Vraag wat je klasgenoten graag doen in hun vrije tijd. Welke hobby's hebben ze?

BB

Kwaliteiten

- **Creatief**
- Invoelend
- Nieuwsgierig
- Behulpzaam

Kwartet compleet? Bedenk voor iedereen een kwaliteit. Denk eerst goed na en vertel waar een ander goed in is.

BB

Kwaliteiten

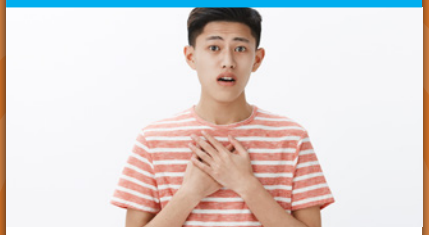

- Creatief
- **Invoelend**
- Nieuwsgierig
- Behulpzaam

Kwartet compleet? Bedenk voor iedereen een kwaliteit. Denk eerst goed na en vertel waar een ander goed in is.

BB

Kwaliteiten

- Creatief
- Invoelend
- **Nieuwsgierig**
- Behulpzaam

Kwartet compleet? Bedenk voor iedereen een kwaliteit. Denk eerst goed na en vertel waar een ander goed in is.

BB

Kwaliteiten

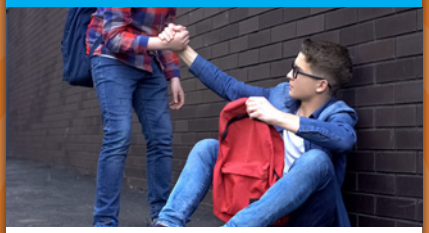

- Creatief
- Invoelend
- Nieuwsgierig
- **Behulpzaam**

Kwartet compleet? Bedenk voor iedereen een kwaliteit. Denk eerst goed na en vertel waar een ander goed in is.

BB

Vrienden maken

- **Afspraken nakomen**
- Aardig zijn voor elkaar
- Geheimen van elkaar kunnen bewaren
- Uitgaan van vertrouwen

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar hoe jij een goede vriend kan zijn voor iemand,

BB

Vrienden maken

- Afspraken nakomen
- **Aardig zijn voor elkaar**
- Geheimen van elkaar kunnen bewaren
- Uitgaan van vertrouwen

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar hoe jij een goede vriend kan zijn voor iemand,

BB

Vrienden maken

- Afspraken nakomen
- Aardig zijn voor elkaar
- **Geheimen van elkaar kunnen bewaren**
- Uitgaan van vertrouwen

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar hoe jij een goede vriend kan zijn voor iemand,

BB

Vrienden maken

- Afspraken nakomen
- Aardig zijn voor elkaar
- Geheimen van elkaar kunnen bewaren
- **Uitgaan van vertrouwen**

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar hoe jij een goede vriend kan zijn voor iemand,

BB

Positief communiceren

- **Neem afstand en denk na voordat je spreekt**
- Benoem vriendelijk wat er gebeurt
- Zeg wat je wél verwacht van de ander
- Houd rekening met de gevoelens van de ander

Kwartet compleet? Leg de kaartjes in de juiste volgorde. Vertel ook hoe het eruit ziet als je niet positief communiceert.

BB

Positief communiceren

- Neem afstand en denk na voordat je spreekt
- **Benoem vriendelijk wat er gebeurt**
- Zeg wat je wél verwacht van de ander
- Houd rekening met de gevoelens van de ander

Kwartet compleet? Leg de kaartjes in de juiste volgorde. Vertel ook hoe het eruit ziet als je niet positief communiceert.

BB

Positief communiceren

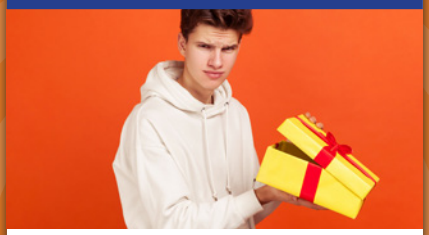

- Neem afstand en denk na voordat je spreekt
- Benoem vriendelijk wat er gebeurt
- **Zeg wat je wél verwacht van de ander**
- Houd rekening met de gevoelens van de ander

Kwartet compleet? Leg de kaartjes in de juiste volgorde. Vertel ook hoe het eruit ziet als je niet positief communiceert.

BB

Positief communiceren

- Neem afstand en denk na voordat je spreekt
- Benoem vriendelijk wat er gebeurt
- Zeg wat je wél verwacht van de ander
- **Houd rekening met de gevoelens van de ander**

Kwartet compleet? Leg de kaartjes in de juiste volgorde. Vertel ook hoe het eruit ziet als je niet positief communiceert.

BB

Opkomen voor een ander

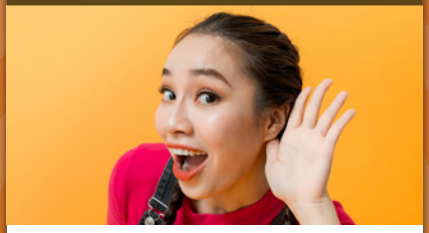

- **Goed luisteren**
- Goed kijken welke hulp iemand nodig heeft
- Nadenken of je iets moet doen
- Hulp vragen

Kwartet compleet? Vertel hoe jij weleens voor een ander bent opgekomen en hoe dat afliep.

BB

Opkomen voor een ander

- Goed luisteren
- **Goed kijken welke hulp iemand nodig heeft**
- Nadenken of je iets moet doen
- Hulp vragen

Kwartet compleet? Vertel hoe jij weleens voor een ander bent opgekomen en hoe dat afliep.

BB

Opkomen voor een ander

- Goed luisteren
- Goed kijken welke hulp iemand nodig heeft
- **Nadenken of je iets moet doen**
- Hulp vragen

Kwartet compleet? Vertel hoe jij weleens voor een ander bent opgekomen en hoe dat afliep.

BB

Opkomen voor een ander

- Goed luisteren
- Goed kijken welke hulp iemand nodig heeft
- Nadenken of je iets moet doen
- **Hulp vragen**

Kwartet compleet? Vertel hoe jij weleens voor een ander bent opgekomen en hoe dat afliep.

BB

Lievelingsdieren

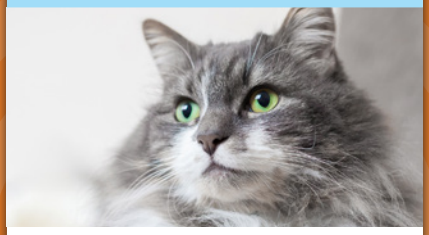

- **Kat**
- Hond
- Slang
- Olifant

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt vertellen welk dier hij of zij het liefst wil zijn en waarom.

BB

Lievelingsdieren

- Kat
- **Hond**
- Slang
- Olifant

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt vertellen welk dier hij of zij het liefst wil zijn en waarom.

BB

Lievelingsdieren

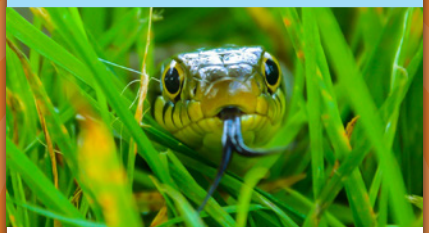

- Kat
- Hond
- **Slang**
- Olifant

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt vertellen welk dier hij of zij het liefst wil zijn en waarom.

BB

Lievelingsdieren

- Kat
- Hond
- Slang
- **Olifant**

Kwartet compleet? Dan mag iedereen om de beurt vertellen welk dier hij of zij het liefst wil zijn en waarom.

BB

Emoties

- **Verwachtingsvol**
- Rusteloos
- Ongemotiveerd
- Gepassioneerd

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar in welke situatie je deze emoties weleens hebt ervaren. Vertel ook welke emotie het meest bij jou hoort.

BB

Emoties

- Verwachtingsvol
- **Rusteloos**
- Ongemotiveerd
- Gepassioneerd

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar in welke situatie je deze emoties weleens hebt ervaren. Vertel ook welke emotie het meest bij jou hoort.

BB

Emoties

- Verwachtingsvol
- Rusteloos
- **Ongemotiveerd**
- Gepassioneerd

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar in welke situatie je deze emoties weleens hebt ervaren. Vertel ook welke emotie het meest bij jou hoort.

BB

Emoties

- Verwachtingsvol
- Rusteloos
- Ongemotiveerd
- **Gepassioneerd**

Kwartet compleet? Vertel aan elkaar in welke situatie je deze emoties weleens hebt ervaren. Vertel ook welke emotie het meest bij jou hoort.

KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN
Bovenbouw

KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN
Bovenbouw

KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN
Bovenbouw

KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN
Bovenbouw

Pesten structureel aanpakken?
Kijk op **www.kwinkopschool.nl**

Meer lessuggesties tijdens deze themaweek?
www.weektegenpesten.com

Een goede en krachtige week toegewenst!

Nog geen
Kwink-abonnement?
Probeer Kwink gratis uit.
Vraag een proefabonnement
aan. Dan kan de hele school
een aantal weken gratis met
Kwink aan de slag.

Ga naar:
www.kwinkopschool.nl

Tot ziens!

kwintessens
Berkenweg 11
3818 LA Amersfoort
KWINK
VOOR SOCIAAL-EMOTIONEEL LEREN
www.kwinkopschool.nl